

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเพื่อเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการรูปแบบการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรที่มีศักยภาพในการส่งเสริมความเข้มแข็งและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันของท้องถิ่น

โดยกำหนดประชากรเป็นสหกรณ์การเกษตรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการเปรียบเทียบจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970 : 607-608) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 250 แห่ง โดยเลือกสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นโดยผ่านความเห็นชอบและการตรวจสอบแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน และผ่านการทดลองใช้เครื่องมือ ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย เท่ากับ .96

ผู้วิจัยกำหนดสถิติที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามจากสหกรณ์การเกษตรทั้งหมดจำนวน 250 คน จำแนกตามข้อมูลทั่วไปส่วนใหญ่เป็นสหกรณ์ขนาดเล็กมากที่สุด มีตำแหน่งเป็นกรรมการ เป็นเพศชาย ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุ 51 ปีขึ้นไป ผู้ตอบแบบสอบถามมีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดอุบลราชธานี
2. ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลเกี่ยวกับพืชเศรษฐกิจที่สหกรณ์การเกษตรของตนเองให้การสนับสนุน พบว่า พืชเศรษฐกิจที่สหกรณ์การเกษตรให้การสนับสนุนมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ข้าว มันสำปะหลัง และยางพารา

3. รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการมีคุณธรรม ด้านการมีภูมิคุ้มกัน ด้านความมีเหตุผล ด้านความพอประมาณ และด้านการมีความรู้ ตามลำดับ โดยมีข้อค้นพบเป็นรายด้านดังนี้

3.1 รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ สหกรณ์การเกษตรดำเนินการโดยยึดหลักความมั่นคง ยั่งยืน สหกรณ์การเกษตรให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สมาชิกควบคู่กับการแนะนำกำกับดูแลที่ดี และสหกรณ์การเกษตรมีการกำหนดมาตรการและใช้ทรัพยากรของสหกรณ์การเกษตรอย่างคุ้มค่า ประหยัด และไม่ฟุ่มเฟือย และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือสมาชิกสหกรณ์การเกษตรมีการทำบัญชีครัวเรือน

3.2 รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความมีเหตุผล ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรเคารพและปฏิบัติตามกฎระเบียบของสหกรณ์ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรใช้เงินตรงตามวัตถุประสงค์ของการกู้เงิน และพนักงานปฏิบัติงานโดยยึดหลักการดำเนินการที่ดีตามแนวทางของสหกรณ์ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สหกรณ์การเกษตรมีข้อมูลที่สนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรของสมาชิก

3.3 รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการมีภูมิคุ้มกัน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ สหกรณ์การเกษตรมีการบริหารจัดการสหกรณ์อยู่ภายใต้ความโปร่งใส และการตรวจสอบได้ สหกรณ์การเกษตรกำหนดให้การใช้ชีวิตพอเพียงเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมที่ดี และสมาชิกสหกรณ์การเกษตรมีสัมพันธภาพที่ดีกับคนในชุมชนเป็นอย่างดี และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรเข้าร่วมพบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสหกรณ์และสมาชิกในแนวทางชีวิตพอเพียง

3.4 รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการมีความรู้ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ สหกรณ์การเกษตรมีการบริหารงานโดยสำรวจความพึงพอใจของสมาชิกของสหกรณ์ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรมีการนำ

ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต และสมาชิกสหกรณ์การเกษตรมีการวางแผนการการใช้ชีวิตโดยให้พึ่งพาตนเองได้ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรได้นำเอาระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการความรู้และพัฒนาอาชีพ

3.5 รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการมีคุณธรรม ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ สหกรณ์การเกษตรมีการเปิดรับสมาชิกโดยเป็นไปตามความสมัครใจ สหกรณ์การเกษตรมีการควบคุมดูแลการดำเนินงานโดยเป็นไปตามหลักประชาธิปไตย และสมาชิกสหกรณ์การเกษตรได้รับการจัดสรรผลประโยชน์จากการทำธุรกิจกับสหกรณ์อย่างเป็นธรรม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สหกรณ์การเกษตรมีกระบวนการรักษาสິงแวดล้อม

4. รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจำแนกตามการบริหาร โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ การบริหารสหกรณ์ การบริหารพนักงาน และการบริหารสมาชิก ตามลำดับ โดยมีข้อค้นพบเป็นรายด้านดังนี้

4.1 รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารงานสหกรณ์ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ สหกรณ์การเกษตรมีการเปิดรับสมาชิกโดยเป็นไปตามความสมัครใจ สหกรณ์การเกษตรมีการควบคุมดูแลการดำเนินงานโดยเป็นไปตามหลักประชาธิปไตย และสหกรณ์การเกษตรเปิดโอกาสให้สมาชิกสหกรณ์มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจ และการดำเนินงาน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สหกรณ์การเกษตรมีข้อมูลที่สนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรของสมาชิก และสหกรณ์การเกษตรมีกระบวนการรักษาสິงแวดล้อม

4.2 รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารงานพนักงาน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ พนักงานตระหนักถึงการให้บริการด้วยความอบอุ่นและจริงใจ พนักงานมีความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงาน และพนักงานปฏิบัติงานโดยยึดหลักการดำเนินการที่ดีตามแนวทางของสหกรณ์ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ พนักงานมีโอกาสไปศึกษาดูงานต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อนำมาพัฒนาการดำเนินงาน

4.3 รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารสมาชิกสหกรณ์ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรได้รับการจัดสรรผลประโยชน์จากการทำธุรกิจกับสหกรณ์อย่างเป็นธรรม สมาชิกสหกรณ์การเกษตรมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางศาสนาในชุมชน และสมาชิกสหกรณ์การเกษตรมีความซื่อสัตย์ สุจริต อดทน และมีความเพียรในการใช้สติปัญญาดำเนินชีวิตบนทางสายกลาง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรมีการทำบัญชีครัวเรือน

5. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบเก็บข้อมูลรูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามประเด็นตัวแปรที่ทำการศึกษา ซึ่งได้จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลจากตัวแทนสหกรณ์ ณ สหกรณ์การเกษตร จำนวน 50 คน มีดังนี้

5.1 รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณ สรุปได้ว่า สหกรณ์การเกษตรมีการดำเนินสหกรณ์โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ไม่ก่อให้เกิดความสิ้นเปลือง เพื่อใช้เงินที่ระดมจากสมาชิกเพื่อประโยชน์ของสมาชิกให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

5.2 รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความมีเหตุผล สรุปได้ว่า สหกรณ์ต้องมีการพัฒนาความรู้เพื่อนำมาใช้ในการบริหารจัดการสหกรณ์อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งต้องอาศัยข้อมูลต่าง ๆ ที่มีการจัดเก็บอย่างเป็นระบบ โดยพิจารณาถึง ความต้องการของสมาชิกสหกรณ์ ศักยภาพในการบริหารสหกรณ์ของคณะกรรมการดำเนินงาน และเจ้าหน้าที่ที่มีความสามารถและประสบการณ์

5.3 รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านภูมิคุ้มกัน สรุปได้ว่า สหกรณ์การเกษตรมีการดำเนินสหกรณ์กำหนดวิธีการที่มีความเสี่ยงต่ำ อันเกิดจากความพยายามของสหกรณ์ในการกำหนดขั้นตอนวิธีการ การดำเนินงานที่ถูกต้อง เหมาะสม

5.4 รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการมีความรู้ สรุปได้ว่า สหกรณ์การเกษตรมีการดำเนินสหกรณ์พัฒนาความรู้ของประธาน คณะกรรมการ เจ้าหน้าที่ ที่มีความสามารถซึ่งถูกพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ

5.5 รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการมีคุณธรรม สรุปได้ว่า สหกรณ์การเกษตรมีการดำเนินสหกรณ์โดยทุก ๆ ฝ่ายต้องมีจิตสำนึกเรื่องความซื่อสัตย์ รับผิดชอบต่อส่วนรวม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเข้าเป็นสมาชิกของสหกรณ์ต้องมาจากความสมัครใจ

5.6 รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารจัดการสหกรณ์ สรุปได้ว่า สหกรณ์การเกษตรที่มีการบริหารจัดการที่ดี ต้องโปร่งใส ตรวจสอบได้ มีธรรมาภิบาลในการดำเนินการ และยึดหลักประชาธิปไตย

5.7 รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านพนักงานของสหกรณ์ สรุปได้ว่า สหกรณ์การเกษตรมีการดำเนินการที่ดี จำเป็นต้องมีพนักงานสหกรณ์ที่มีคุณธรรม ซื่อสัตย์ รับผิดชอบต่อการทำงาน บริการสมาชิกด้วยความเต็มใจในการให้บริการ คำนึงถึงความต้องการของสมาชิก และได้รับการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ

5.8 รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการเป็นสมาชิกของสหกรณ์ สรุปได้ว่า สหกรณ์การเกษตรที่ดีต้องได้รับความร่วมมือจากสมาชิกซึ่งมาสมัครด้วยความสมัครใจ มีบทบาทในการตัดสินใจร่วมกับสหกรณ์ผ่านตัวแทนสหกรณ์

6. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทำ Focus Group รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามประเด็นตัวแปรที่ทำการศึกษา กับตัวแทนสหกรณ์ที่เข้าร่วมสัมมนาเผยแพร่ข้อมูลวิจัยเชิงปริมาณ ในวันอังคารที่ 16 กันยายน 2557 ณ ห้องประชุมพิทยาลงกรณ์ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี โดยจัดแบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมสัมมนาเป็น 8 กลุ่มตามตัวแปรที่ทำการศึกษา พิจารณาผลการวิจัยเชิงปริมาณที่ได้ และสรุปโดยลงความเห็นของกลุ่มเพื่อกำหนดความสำคัญของประเด็นที่ทำการศึกษาในแต่ละตัวแปรสรุปผลได้ดังนี้

6.1 ตัวแปรด้านความพอประมาณให้ความสำคัญสูงสุดในประเด็นเรื่องสหกรณ์การเกษตรดำเนินการโดยยึดหลักความมั่นคงยั่งยืน

6.2 ตัวแปรด้านความมีเหตุผลให้ความสำคัญสูงสุดในประเด็นเรื่องสหกรณ์การเกษตรมีต้นทุนในการบริหารสหกรณ์ที่เหมาะสม

6.3 ตัวแปรด้านการมีภูมิคุ้มกันให้ความสำคัญสูงสุดในประเด็นเรื่องสหกรณ์ การเกษตรมีการบริหารจัดการสหกรณ์อยู่ภายใต้ความโปร่งใส และการตรวจสอบได้

6.4 ตัวแปรด้านการมีความรู้ให้ความสำคัญสูงสุดในประเด็นเรื่องสหกรณ์ การเกษตรมีการนำกระบวนการจัดการความรู้มาใช้ประกอบการบริหารงาน

6.5 ตัวแปรด้านการมีคุณธรรมให้ความสำคัญสูงสุดในประเด็นเรื่องสหกรณ์ การเกษตรมีกระบวนการร่วมกันคิดร่วมกันทำ

6.6 ตัวแปรด้านการบริหารสหกรณ์ให้ความสำคัญสูงสุดในประเด็นเรื่องสหกรณ์ การเกษตรมีการเปิดรับสมาชิกโดยเป็นไปตามความสมัครใจ

6.7 ตัวแปรด้านการบริหารพนักงานพนักงานปฏิบัติงานโดยยึดหลักการดำเนินการที่ดีตามแนวทางของสหกรณ์

6.8 ตัวแปรด้านการบริหารสมาชิกสหกรณ์ให้ความสำคัญสูงสุดในประเด็นเรื่องสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเคารพและปฏิบัติตามกฎระเบียบของสหกรณ์

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษารูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถอภิปรายผลในประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สหกรณ์การเกษตรดำเนินการโดยยึดหลักความมั่นคง ยั่งยืน ผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์นั้นเป็นแหล่งสะสมเงินของประชาชนในชุมชน เป็นองค์กรที่เป็นหลักประกันความมั่นคงให้กับชุมชน สหกรณ์ที่ประสบความสำเร็จในด้านความพอประมาณ คือ ต้องมีความมั่นคงทางการเงิน ไม่ลงทุนในกิจการอื่นที่มีความเสี่ยง สอดคล้องกับการศึกษาของ สฤกษ์ สมิตจิต (2549 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาารูปแบบการบริหารสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำกัดในทศวรรษหน้า ที่พบว่า ด้านแนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์ออมทรัพย์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์จำกัด ในทศวรรษหน้า ได้ลำดับความสำคัญ คือ การให้ความสำคัญต่อการจัดสวัสดิการ แก่สมาชิกในทุกด้าน การเป็นที่ปรึกษาทางการเงินให้สมาชิก การประสานความร่วมมือระหว่างสหกรณ์ และ การเป็นองค์กรที่ช่วยเหลือเกื้อกูลสมาชิกและครอบครัวตั้งแต่เกิดจนเสียชีวิต

2. รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความมีเหตุผล ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรเคารพและปฏิบัติตามกฎระเบียบของสหกรณ์ ผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสหกรณ์เป็นสิ่งสำคัญในด้านความมีเหตุผล ที่ต้องผลักดันให้สมาชิกสหกรณ์ให้ความเคารพและปฏิบัติตาม

ในขณะที่เดียวกันรูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการมีภูมิคุ้มกัน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ สหกรณ์การเกษตรมีการบริหารจัดการสหกรณ์อยู่ภายใต้ความโปร่งใส และการตรวจสอบได้ ผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า สหกรณ์ที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารจัดการด้านการมีภูมิคุ้มกันนั้น ต้องมีการบริหารจัดการที่มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ผลการวิจัยดังกล่าวจึงสอดคล้องกับการศึกษาของ ตรีศุล พงษ์พันธุ์ (2552 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่องการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ที่พบว่า ระดับการดำเนินการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และการดำเนินการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ตามหลักความมีเหตุผล และตามหลักการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี จำแนกตามขนาดสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการมีความรู้ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ สหกรณ์การเกษตรมีการบริหารงานโดยสำรวจความพึงพอใจของสมาชิกของสหกรณ์ ผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า แนวทางการให้ความรู้กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ที่ดีที่สุดคือ การสำรวจความพึงพอใจของสมาชิกสหกรณ์ เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาหรือให้ความรู้ที่ได้รับการยอมรับจากสมาชิกสหกรณ์ ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของ เตชาวุธ เจ๊ะเต๊ะ (2550 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ ในทศวรรษหน้า: กรณีศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ ภาคใต้ ที่พบว่า ด้านสมาชิกของสหกรณ์ ได้ลำดับความสำคัญ คือ การส่งเสริมสมาชิกให้ออมทรัพย์มากกว่าสร้างหนี้สิน การส่งเสริมการคืนกำไรสู่สมาชิก การบริการสังคมและห่วงใยสิ่งแวดล้อม และการบริการที่สนองความต้องการของสมาชิก โดยสำรวจข้อมูลและให้สมาชิกมีทางเลือกที่หลากหลาย

4. รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการมีคุณธรรม ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ สหกรณ์การเกษตรมีการเปิดรับสมาชิกโดยเป็นไปตามความสมัครใจ ผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า คุณธรรมของสหกรณ์ที่ประสบความสำเร็จนั้นเกิดจากการเปิดรับสมัครสมาชิกเข้ามาด้วยความสมัครใจ ไม่ปิดกั้นด้วยข้อจำกัดใด ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของ เดชาวุธ เจ๊ะเต๊ะ (2550 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจในทศวรรษหน้า: กรณีศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ ภาคใต้ ที่พบว่า ด้านโครงสร้างการบริหารงาน ได้ลำดับความสำคัญ คือ ควรให้ความสำคัญและเปิดโอกาสให้สมาชิกเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของสหกรณ์ เป็นองค์การดำเนินงานโดยยึดหลักการสหกรณ์ เพื่อตอบสนองความต้องการของสมาชิกและบริหารจัดการตามโครงสร้างอย่างเต็มรูปแบบ ชัดเจนในบทบาทหน้าที่และสอดประสานกันได้

5. รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารงานสหกรณ์ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ สหกรณ์การเกษตรมีการเปิดรับสมาชิกโดยเป็นไปตามความสมัครใจ ผลการวิจัยดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า การบริหารงานสหกรณ์ที่ประสบผลสำเร็จต้องเปิดรับสมาชิกให้ เป็นไปด้วยความสมัครใจ ผลการวิจัยดังกล่าวขัดแย้งกับการศึกษาของ ธีรรัตน์ คุ่มกิจ (2547 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่องโครงสร้างและรูปแบบการบริหารงานของสหกรณ์เครื่องกระจายสินค้า และพัสดุภัณฑ์ จำกัด ที่พบว่า การที่สมาชิกของสหกรณ์ ค.ส.พ. จำกัดแห่งนี้บางส่วนแทบไม่มีโอกาสที่จะเข้าร่วมในการบริหารและควบคุมการดำเนินงานของสหกรณ์เลยซึ่งไม่สอดคล้องกับวิถีทางของสหกรณ์ที่ต้องการให้สมาชิกทุกคนของสหกรณ์ที่ส่วนเท่าเทียมกันในการบริหารงานและควบคุมสหกรณ์ตามหลักประชาธิปไตย และเนื่องจากการที่สหกรณ์ ค.ส.พ. จำกัดเปิดรับสมาชิกอย่างไม่จำกัด ทั่วทุกจังหวัดของประเทศทำให้การบริหารงานมีความยุ่งยากและอาจส่งผลทำให้สมาชิกของสหกรณ์ขาดความผูกพันของสหกรณ์

6. รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารงานพนักงาน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ พนักงานตระหนักถึงการให้บริการด้วยความอบอุ่นและจริงใจ ผลการวิจัยดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า สหกรณ์การเกษตรที่ดีต้องมีพนักงานสหกรณ์ที่สามารถให้บริการด้วยความอบอุ่น เป็นกันเอง จริงใจ ที่จะทำให้เข้าถึงความคาดหวังของสมาชิกสหกรณ์ที่มารับบริการได้

ในขณะเดียวกัน รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารสมาชิกสหกรณ์ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรได้รับการจัดสรรผลประโยชน์จากการทำธุรกิจกับสหกรณ์อย่างเป็นธรรม ผลการวิจัยดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าสมาชิกสหกรณ์ต้องการได้รับการจัดสรรผลประโยชน์จากการทำธุรกิจกับสหกรณ์อย่างเป็นธรรมไม่แบ่งแยกกลุ่มหรือพวกใด ผลการวิจัยดังกล่าวจึงสอดคล้องกับการศึกษาของ ชูติกาญจน์ อังคารประเสริฐ (2545 : บทคัดย่อ) การบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรบ้านลาดจำกัด อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ที่พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้สหกรณ์สามารถประสบความสำเร็จได้คือ คน เงินทุน วัสดุ อุปกรณ์ การบริหารจัดการ และการมีส่วนร่วมของสมาชิกของสหกรณ์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ สหกรณ์การเกษตรดำเนินการโดยยึดหลักความมั่นคง ยั่งยืน ดังนั้น สหกรณ์การเกษตรควรกำหนดระเบียบการดำเนินงานสหกรณ์ที่มีความเสี่ยงต่ำ ยึดถือความมั่นคงของกิจการอย่างยั่งยืน
2. รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความมีเหตุผล ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรเคารพและปฏิบัติตามกฎระเบียบของสหกรณ์ ดังนั้น สหกรณ์ต้องชี้แจงให้สมาชิกสหกรณ์เกิดความสำนึกในการเคารพและปฏิบัติตามกฎระเบียบของสหกรณ์ เพื่อให้สหกรณ์สามารถดำเนินการสหกรณ์ไปได้อย่างมีเหตุผลตามข้อเท็จจริง
3. รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการมีภูมิคุ้มกัน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ สหกรณ์การเกษตรมีการบริหารจัดการสหกรณ์อยู่ภายใต้ความโปร่งใส และการตรวจสอบได้ ดังนั้น สหกรณ์การเกษตรทุกแห่งที่มีความยั่งยืนย่อมต้องดำเนินการสหกรณ์อย่างโปร่งใส มีการตรวจสอบที่รัดกุม ไม่เปิดช่องว่างให้มีการทุจริต

4. รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการมีความรู้ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ สหกรณ์การเกษตรมีการบริหารงานโดยสำรวจความพึงพอใจของสมาชิกของสหกรณ์ ดังนั้น การลงทุนให้ความรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาสหกรณ์ พนักงาน หรือสมาชิกของสหกรณ์ ควรทำการสำรวจความพึงพอใจของสมาชิกสหกรณ์ก่อน เพื่อให้ความคุ้มค่าที่สุด ในการลงทุนให้ความรู้ เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่สมาชิกสหกรณ์ยอมรับ

5. รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการมีคุณธรรม ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ สหกรณ์การเกษตรมีการเปิดรับสมาชิกโดยเป็นไปตามความสมัครใจ ดังนั้น สหกรณ์ต้องไม่ปิดกั้นการรับสมัครสมาชิกสหกรณ์

6. รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารงานสหกรณ์ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ สหกรณ์การเกษตรมีการเปิดรับสมาชิกโดยเป็นไปตามความสมัครใจ ดังนั้น สหกรณ์ต้องไม่ปิดกั้นการรับสมัครสมาชิกสหกรณ์

7. รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารงานพนักงาน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ พนักงานตระหนักถึงการให้บริการด้วยความอบอุ่นและจริงใจ ดังนั้น พนักงานต้องมีหัวใจในการให้บริการ สามารถให้บริการด้วยความอบอุ่นและจริงใจกับสมาชิกสหกรณ์ ไม่แบ่งแยก

8. รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารสมาชิกสหกรณ์ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรได้รับการจัดสรรผลประโยชน์จากการทำธุรกิจกับสหกรณ์อย่างเป็นธรรม ดังนั้น สหกรณ์ต้องกำหนดนโยบายในการดำเนินการสหกรณ์ ที่สามารถให้สมาชิกได้รับผลประโยชน์จากการทำธุรกิจกับสหกรณ์อย่างเป็นธรรม

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างที่มีความเสี่ยงต่ำ
2. ควรศึกษารูปแบบการกำหนดกฎระเบียบของสหกรณ์การเกษตรเกษตรในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างที่มีผลต่อการยอมรับของสมาชิกสหกรณ์
3. ควรศึกษาความโปร่งใสในการดำเนินของสหกรณ์การเกษตรเกษตรในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง